

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV ROKYCANY

ARCHIV OBCE SKLENÁ HUŤ
(1921) 1931 - 1942

Inventář

Číslo listu JAF
73

Evidenční číslo pomůcky
144

Zpracovala: Mgr. Hana Hrachová

ROKYCANY 2004

OBSAH

ÚVOD

I.	Vývoj původce fondu	4
II.	Dějiny a vývoj fondu	6
III.	Archivní charakteristika fondu	7
IV.	Obsah fondu	8
V.	Záznam o uspořádání fondu	8

PŘÍLOHY

Č. 1	Seznam použitých pramenů a literatury	10
Č. 2	Seznam použitých zkratk	10

INVENTÁRNÍ SEZNAM

I.	Knihy	12
II.	Spisový materiál	13
III.	Účetní materiál	13

ÚVOD

I. Vývoj původce fondu

Fond Archiv obce Sklená Huť byl vytvořen obecní samosprávou, tj. obecním zastupitelstvem a obecním úřadem. S. Huť byla do roku 1849 součástí zbirožského panství v Berounském kraji. V roce 1850 došlo k osamostatnění obce. Sklená Huť byla zahrnuta do soudního okresu Zbiroh, který spravovalo Okresní hejtmanství Hořovice v Pražském kraji. Od 1. září 1896 bylo obnoveno Okresní hejtmanství v Rokycanech, které se nově skládalo ze soudních okresů Rokycany a Zbiroh. Samosprávný soudní okres Zbiroh byl zrušen 1. 12. 1928. Okresní úřad Rokycany byl podle vládního nařízení ze dne 26. 5. 1942 č. 185 Sb. o nové úpravě obvodů a sídel okresních úřadů zrušen a veškerá správa bývalého okresu přešla na Okresní úřad Plzeň – venkov. Tato změna vešla v platnost dne 1. 6. 1942. Rokycanský okres byl znovu vytvořen až po válce na základě dekretu prezidenta republiky o obnovení stavu k 30. 9. 1938.

Územní působnost obecního úřadu se vztahovala pouze na katastrální území obce Sklené Huti. V letech 1850 – 1869 byla Sklená Huť samostatnou obcí, v roce 1869 se stala osadou obce Těškova. K jejímu osamostatnění došlo v roce 1931.

V období 1850 – 1945 se používalo pro název obce (osady) termínů Sklená Huť nebo Sklená Huť. Na základě zákona č. 266/1920 Sb. zák. a nař. byl od roku 1920 používán výhradně termín Sklená Huť.

Obecní zřízení bylo uzákoněno tzv. Stadionovým prozatímním obecním zřízením z 20. 3. 1849, kde byla vytýčena zásada „základem svobodného státu je svobodná obec.“ Toto zřízení nabylo platnost od 1. ledna 1850. Rozeznávalo dvojí působnost obce, vlastní záležitosti obce a přenesené, delegované záležitosti. Obce se staly nejnižšími články a instancemi územní samosprávy. V roce 1859 bylo vydáno obecní zřízení, z něhož v praxi zůstalo platné jen nařízení o domovském právu. K dalším změnám došlo po vydání Únorové ústavy v roce 1862, na kterou navazoval říšský zákon č. 18/1862 a zemský zákon z 16. 4. 1864 o obecním zřízení. Po první světové válce bylo změněno obecní zřízení volebním zákonem č. 75/1919 Sb. zák. a nař. a novelou zákona o obecním zřízení č. 76/1919 Sb. zák. a nař. Volební období bylo stanoveno na dobu čtyř let, po roce 1933 bylo změněno na šestileté.

Po vzniku Obecního úřadu ve Sklené Huti v roce 1850 se staly výkonnými orgány obecní výbor a obecní představenstvo. Obecní výbor byl složen ze zákonného počtu členů závislého na stavu oprávněných voličů s tříletým funkčním obdobím. Náhradníků nemělo být více než polovina členů obecního výboru. Obecní výbor jako kolegiální sbor rozhodoval většinou hlasů, měl pouze usnášecí a dozorcí moc, nikoliv však moc výkonnou. Po reformách

sedmdesátých let měl obecní výbor usnášecí a dozorčí moc a byl sekundárním orgánem, který vyřizoval zvláště důležité záležitosti. Jeho zasedání byla veřejná. Do pravomoci obecního výboru patřila správa obecního majetku, udělování domovského práva, čestného občanství a vyřizování záležitostí místní policie. Obecní výbor volil ze svého středu obecní představenstvo, které se skládalo ze starosty a alespoň dvou radních. Představenstvo netvořilo kolégium, radní byli pouze pomocným a zastupujícím orgánem starosty. Představenstvo jako užší orgán reprezentovalo obec navenek.

Působnost obecního úřadu byla zčásti samostatná: správa obecního jmění a obecních záležitostí, dohled na bezpečnost majetku, péče o zachování obecních cest, silnic a mostů, výkon policie polní, běžné, zdravotní, mravnostní, stavební i požární, péče o chudé a dobročinné ústavy, účast na správě místních škol, urovnávání sporů mezi stranami v obci a konání dobrovolných dražeb nemovitých věcí. Zčásti byla působnost obcí přenesená a ta se týkala záležitostí soudních, politických, vojenských, berních i důchodkových. Dohled nad obecním úřadem náležel jednak okresnímu zastupitelstvu a zemskému výboru, jednak místodržitelství.

O činnosti Obecního úřadu ve Sklené Huti v letech 1850 – 1869 nevíme nic. Po roce 1869 spravovalo osadu obecní zastupitelstvo v Těškově, do kterého byli pravidelně voleni i zástupci Sklené Huti. V roce 1896 byla v zastupitelstvu projednávána první žádost o odloučení osady Sklená Huť od Těškova. Obecní zastupitelstvo 15. 11. 1896 s odloučením souhlasilo v případě, že nedojde k finanční újmě Těškova (daňové přírážky). Obdobná žádost byla podána také v roce 1919. K oddělení osady nedošlo, o dva roky později však bylo ustaveno místní obecní zastupitelstvo ve Sklené Huti.

Další jednání o odloučení Sklené Huti byla zahájena v únoru 1929. Zastupitelé se usnesli zjistit důsledky odloučení, zejména zda a jak by se změnila přírážková základna. O měsíc později odpověděl Okresní úřad Rokycany, že daňová základna a předpis pozemkové daně Těškova by se snížil. Jednání o odloučení probíhala celý rok 1929, v následujícím roce utichla. Na schůzi obecní rady 6. října 1931 starosta Těškova přečetl přípis Zemského úřadu v Praze (19. 9. 1931, čj. 150.170 ai 1931), který podle § 3 ob. zřízení povolil rozloučení místní obce Těškov ve dvě místní obce Těškov a Sklenou Huť v mezích a hranicích dosavadních katastrálních obcí. O týden později přišel podobný dopis také od Okresního úřadu v Rokycanech, s tím, že zastupitelstvo vzešlé z voleb 27. 9. nemá být ustavováno. Byly proto vypsány nové volby, a to jak v Těškově, tak ve Sklené Huti.

Volby se ve Sklené Huti konaly 22. 11. 1931. První obecní zastupitelstvo pracovalo ve složení František Hasman, Václav Záhrobský, Josef Mulač, Vojtěch Nový, Antonín Pěnkava,

František Skočný, Karel Polák, Antonín Mulač a Bohumil Vejvoda. Dne 14. prosince 1931 byl starostou zvolen Josef Mulač, jeho náměstkem se stal František Hasman. Po jeho úmrtí v roce 1934 funkci prvního radního zastával Václav Záhrobský. Do obecního zastupitelstva nastoupil náhradník Václav Skočný. V následujícím roce zemřel Václav Záhrobský, místo něj byl dosazen Antonín Pěnkava, do zastupitelstva byl přijat František Hasman.

Po podzimních volbách v roce 1938 se obecní zastupitelstvo skládalo ze sociálních a národně sociálních demokratů. Starostou obce zůstal Josef Mulač. Svou funkci opustil v únoru 1939 a na jeho místo dosedl Václav Čiha, tesař z čp. 7.

Obecní úřad Sklená Huť ukončil svou činnost 5. 5. 1945 v den vzniku Místního národního výboru ve Sklené Huti.

Starostové Sklené Huti v letech 1931 – 1945

Jméno starosty	Ve funkci od	Ve funkci do
Josef Mulač	14. 12. 1931	26. 2. 1939
Václav Čiha	26. 2. 1939	5. 5. 1945

II. Dějiny a vývoj fondu

Původcem fondu Archiv obce Sklená Huť je Obecní úřad ve Sklené Huti, který fungoval v letech 1931 - 1945. Fond je možno považovat za uzavřený, neboť ve spisovně bývalého úřadu již nezůstaly žádné písemnosti. Jazykem fondu je čeština.

O tom, kde byla úřadovna či jaký byl vztah k písemnostem, se z několika málo dochovaných pramenů nedozvíme nic.

Písemnosti byly předávány do archivu postupně. V září 1952 byl v rámci skartačního řízení vybrán pro trvalé uložení podací protokol z let 1922 – 1944, poštovní zápis z let 1930 – 1936, hlavní knihy z let 1924 – 1944, pokladní deníky, likvidační strazzy z téhož období, soupis dětí školou povinných z let 1903 – 1946, matrika příslušníků na kartotéčních lístcích z let 1931 – 1946, volební seznamy z let 1926 – 1938, rozpočty a závěrky obce z let 1893 – 1945.

O měsíc později byl fond rozmnožen ještě o plán na postavení nového obecního domku ve Sklené Huti z roku 1897 a nárys na odprodej obecního pozemku z roku 1897. Vyskartovány byly 3 deníky chudinského ústavu z let 1877 – 1921 a 1903 – 1923 a 1928, 2 jednací protokoly z let 1896 – 1927 a 1937 - 1941, rozpočty a závěrky obce z let 1893 – 1945,

14 spisů týkajících se soupisu dětí školou povinných z let 1901 – 1915, voličské seznamy z let 1926 – 1938, hlavní kniha z roku 1932, pokladní deník z let 1942 – 1943 apod. Celkem se jednalo o 7 knih, 29 balíků a několik spisů a sešitů z let 1877 – 1946.

Při posledním převzetí v dubnu 1960 se do archivu dostaly kniha zápisů ze schůzí zastupitelstva z let 1921 – 1925, kniha zápisů ze schůzí rady z let 1927 – 1946, kniha domovských listů z roku 1924, podací protokol do roku 1952, inventář obecního jmění z roku 1931, ohlašovací kniha z roku 1931 a matrika příslušníků obce z roku 1934. Za bezcenné bylo označeno pět balíků z let 1937 – 1954 – vyříděná korespondence, statistická hlášení, uhelné listy apod. z let 1937 – 1954.

Fond není dochovaný v úplnosti, za ztracené můžeme považovat knihu zápisů ze schůzí obecního zastupitelstva z let 1932 – 1945, zápisy ze schůzí finanční komise, podací deníky, účetní knihy. Téměř nic se nezachovalo ani ze spisového materiálu.

III. Archivní charakteristika fondu

Před zahájením pořádacích prací obsahoval fond 9 knih a karton. Jeho časový rozsah byl určen léty (1882) 1921 – 1945 (1982), metráž byla odhadována na 0,32 bm.

Inventarizace se uskutečnila v roce 2002. Fond byl uspořádán podle metodického návodu pro pořádání fondů obcí. Materiály fondu byly rozděleny do skupin knihy a spisový materiál.

Při pořádání bylo zjištěno, že ve fondu bylo evidováno pět knih zasahujících do období po roce 1945: kniha zápisů ze schůzí rady OÚ a MNV z let 1927 – 1947, inventář pozemků a veřejného statku z let 1931 – 1948, seznam vydaných domovských listů a vysvědčení zachovalosti z let 1924 – 1951, ohlašovací kniha o pobytu vojska v záloze z let 1924 – 1949 a hlavní kniha z roku 1945. Tyto knihy byly delimitovány do fondu MNV Sklená Huť. Původně byla součástí fondu také kronika z let 1932 – 1982, která byla delimitována do fondu MNV Přívětice. Mezi knihami byl nalezen také parcelní protokol Sklené Hutě z let /1892 – 1918/, který byl delimitován do fondu AO Těškov (Sklená Huť byla v tomto období osadou Těškova). Nyní fond obsahuje tři knihy.

Původně karton obsahoval spisy z let 1882 – 1886 týkající se soudního sporu Sklené Huti a zbirožského panství. Protože ta byla v tomto období osadou Těškova byl svazek těchto spisů delimitován do příslušného fondu. Při pořádání se v knihách našly spisy týkající se

obecních pozemků z roku 1932 zařazené do skupiny obecní pozemky. Jiné spisy se ve fondu nedochovaly.

Celkem bylo delimitováno 0,06 bm. Ve fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace. Jeho rozsah je 0,15 bm, z toho na 3 knihy připadá 0,03 a na karton spisů 0,12 bm.

Kategorizace jednotlivých písemností fondu je uváděna na základě směrnice MV ČSR č. 2 ze dne 4. 3. 1975 o ochraně a kategorizaci archiválií. Písemnosti byly zařazeny do dvou kategorií. Kniha zápisů ze schůzí byla zahrnuta podle § 2 odst. d) do první kategorie. Ostatní knihy i spisový materiál náleží k 3. kategorii.

Fyzický stav fondu je dobrý.

IV. Obsah fondu

Fond AO Sklená Huť z let (1921) 1931 – 1942 obsahuje 3 knihy z let (1921) 1931 – 1942 a karton spisů z roku 1932.

Zajímavé informace o dění v obci přináší kronika Sklené Hutě z let 1932 – 1982, která je však součástí fondu MNV Přívětice. Řadu zpráv lze nalézt také v knihách zápisů ze schůzí obecního úřadu. Zbývající dvě knihy podávají základní údaje o obyvatelích vesnice (tj. jméno, příjmení, stav, datum narození, bydliště apod.).

Ze spisového materiálu se dochovaly pouze spisy týkající se obecních pozemků.

V. Záznam o uspořádání fondu

Fond AO Sklená Huť uspořádala, inventurní seznam sestavila a úvod zpracovala Mgr. Hana Hrachová v roce 2002 ve Státním okresním archivu v Rokycanech.

Rokycany 27. 10. 2004

Mgr. Hana Hrachová

PŘÍLOHY

Příloha č. 1

Seznam použitých pramenů a literatury

Kronika Sklené Hutě 1932 – 1982, 1. díl.

Politický a školní okres rokycanský, Rokycany 1898.

Retrospektivní lexikon obcí ČSSR 1850 – 1970, I. díl, 1 sv., Praha 1978.

Příloha č. 2

Seznam použitých zkratk

AO	archiv obce
čp.	číslo popisné
inv. č.	inventární číslo
JAF	jednotný archivní fond
MNV	místní národní výbor
OkÚ	okresní úřad
OZ	obecní zastupitelstvo
SOkA	státní okresní archiv

INVENTÁRNÍ SEZNAM

I. Knihy

Knihy všeobecné správy obce

Kronika Sklené Hutě, 1. díl

(viz MNV Přivětice, inv. č. 21)

1932 - 1982

- 1 Kniha zápisů ze schůzí osadního a obecního zastupitelstva

(16. 1. 1921 – 25. 11. 1931)

6. 12. 1931 – 1. 8. 1932

Zápisy ze schůzí osadní rady

(4. 1. 1923 – 28. 12. 1926) K 1

Kniha zápisů ze schůzí místní obecní rady, obecní rady a rady MNV

(2. 1. 1927 – 5. 11. 1931)

2. 12. 1931 – 23. 3. 1945

(27. 2. 1946 - 1. 4. 1947)

Zápis ze schůze finanční komise

(1927) 29. 3. 1932 (1947)

(viz MNV Sklená Huť, nezpracováno)

- 2 Matrika příslušníků obce, kniha evidence obyvatelstva (podle čp.)

1931 – 1942

K 2

- 3 Matrika cizích příslušníků

1931 – 1940

K 3

Kniha evidence vydaných domovských listů a vysvědčení zachovalosti

(viz MNV Sklená Huť, nezpracováno)

1924 - 1951

Kniha správy obecního majetku

Inventář pozemků a veřejného statku

(viz MNV Sklená Huť, nezpracováno)

1931 - 1948

Inv. č. Obsah Časový rozsah Evid č.

Kniha evidence ve věcech spolupůsobení ve státních záležitostech

Kniha evidence záložníků

(viz MNV Sklená Hut', nezpracováno)

1924 - 1949

II. Spisový materiál

III II. 2 Spisy

Správa obecního majetku

4 Obecní pozemky

1932

1

III. Účetní materiál

III. 1 Účetní knihy

Hlavní kniha

(viz MNV Sklená Hut', nezpracováno)

1945

Základní informace o fondu

Název fondu:	Archiv obce Sklená Huť
Značka fondu:	AO Sklená Huť
Časový rozsah:	(1921) 1931 – 1942
Počet evidenčních jednotek:	4 (3 knihy, karton)
Počet inventárních jednotek:	4
Rozsah v běžných metrech:	0,15
Stav ke dni:	27. 10. 2004
Archivní fond zpracovala:	Mgr. Hana Hrachová
Pomůcku sestavila:	Mgr. Hana Hrachová
Počet stran:	13
Schválil:	Mgr. Hana Hrachová, čj. SOAP/07-613/04 11. 11. 2004

„Při GI 2013 zjištěna dřívější nedatovaná oprava časového rozsahu fondu dle archiválií uvedených v AP na časový rozsah (1921) 1931-1942“.